

Sygn. akt V U 992/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. A. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania E. A. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 lipca 2015 r.

znak (...) dec. nr (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawczyni na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt VU 992 /15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 lipca 2015 r., numer (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne E. A. (1) podlegającej ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą wynosi 519,82 zł za miesiąc czerwiec 2013 r., 2227,80 zł miesięcznie w okresie od lipca 2013 r. do grudnia 2013 r. oraz 2247,60 zł miesięcznie za okres od stycznia 2014 r. do października 2014 r.

W uzasadnieniu decyzji zakład rentowy wskazał, że w wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego ustalił, że prawidłowa podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nie mogła w przypadku płatniczki wynikać z preferencyjnej wysokości z art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych („ustawa systemowa”), bowiem w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed rozpoczęciem wykonywania działalności gospodarczej w czerwcu 2013 r. prowadziła ona pozarolniczą działalność, bowiem do 16 lutego 2012 r. była współnikiem spółki komandytowej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła wnioskodawczyni E. A. (1), domagając się jej uchylecia. Skarżonej decyzji zarzuciła:

- naruszenie art. 18a ust. 1 ustawy systemowej w zw. z art 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej poprzez uznanie, iż bycie współnikiem spółki komandytowej bez świadczenia jakiegokolwiek pracy z tego tytułu jest równoznaczne z prowadzeniem działalności gospodarczej jako przedsiębiorca,
- naruszenie art. 18 ustawy systemowej poprzez uznanie że prowadzenie działalności w okresie wskazanym w zaskarżanej decyzji było drugą działalnością gospodarczą podjętą przed upływem 60 miesięcy, przez co w tym okresie nie przysługiwała preferencyjne stawka podstawy wymiaru składki, podczas gdy była to pierwsza działalność gospodarcza wnioskodawczyni w rozumieniu art. 4 ust. 2 ustawy o swobodzie gospodarczej.

Uzasadniając powyższe zarzuty podniosła, że jako współnik spółki komandytowej (...) nie wykonywała żadnych czynności związanych z przedmiotem działalności tej spółki, jakim była działalność prawnicza i doradcza w zakresie bhp i wyceny odszkodowań, bowiem nie miała ku temu koniecznych kwalifikacji, a nadto pozostawała jednocześnie w zatrudnieniu w takim wymiarze czasu pracy, który uniemożliwiałby jej podjęcie dodatkowo działalności w spółce.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) wniósł o jego oddalenie oraz podtrzymał argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 15 października 2007 r. do 16 lutego 2012 r. E. A. (1) była współnikiem spółki komandytowej (...) z siedzibą w Ż..

Jednocześnie pozostawała w zatrudnieniu do dnia 31 października 2011 r. na umowę o pracę w Centrum (...) w J. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dnia 24 czerwca 2013 r. wnioskodawczyni złożyła wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, rozpoczynając z tym dniem prowadzenie działalności gospodarczej pod firmą (...). Dnia 1 listopada 2014 r. wnioskodawczyni zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej. Za okres jej prowadzenia – od czerwca 2013 r. do października 2014 r. deklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nie niższą niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia, a niższą niż 60 % minimalnego wynagrodzenia.

Decyzją z dnia 8 lipca 2015 r., numer (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne E. A. (1) podlegającej ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą wynosi 519,82 zł za miesiąc czerwiec 2013 r., 2227,80 zł miesięcznie w okresie od lipca 2013 r. do grudnia 2013 r. oraz 2247,60 zł miesięcznie za okres od stycznia 2014 r. do października 2014 r.

D o w ó d: - w aktach ZUS: decyzja – k. 50, informacja z dn. 08.09.2015 r. – k. 38;

- odpis aktualny KRS – k. 6-8v;

- świadectwo pracy z dn. 21.03.2012 r. – 9;

- deklaracje – k. 30-31;

- informacja o stanie konta – k. 32-33

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy pozostawał w zasadzie bezsporny. Kwestią wymagającą przesądzenia było jedynie to, czy w świetle przepisów ustawy systemowej, w tym jej art. 18a oraz art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, wnioskodawczyni mogła skorzystać z prawa do niższej podstawy wymiaru składek po rozpoczęciu pozarolniczej

działalności gospodarczej, w sytuacji gdy na mniej niż 60 miesięcy przed jej rozpoczęciem posiadała status wspólnika spółki komandytowej i nie wykonywała żadnych działań związanych z przedmiotem działalności tej spółki.

W tym kontekście należy wskazać, że art. 18a ustawy systemowej ma charakter wyjątkowy i przyznaje prawo do korzystania z preferencyjnej podstawy wymiaru składek jedynie tym ubezpieczonym, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a więc ubezpieczonym prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Podstawa ta w pierwszych dwóch latach prowadzenia działalności gospodarczej wynosić może nie mniej niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, zatem jest o połowę niższa niż przewiduje to przepis ogólny art. 18 ust. 8 ustawy systemowej, który stanowi, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na dany rok kalendarzowy.

Możliwość skorzystania z preferencyjnej podstawy wymiaru składek jest jednak wyłączona w stosunku do ubezpieczonych, którzy prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadzili pozarolniczą działalność (art. 18a ust. 2 pkt 1). Definicję osób prowadzących pozarolniczą działalność, których dotyczy to wyłączenie, określa art. 8 ust. 6 ustawy systemowej, który w zamkniętym katalogu podmiotów uważanych za takie osoby wymienia:

- 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych;
- 2) twórcę i artystę;
- 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;
- 5) osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty.

Jak wynika wprost z redakcji art. 18a ust 2 pkt 1 ustawy systemowej, wyłączenie tam zawarte dotyczy zatem wszystkich przypadków prowadzenia działalności pozarolniczej, nie tylko w oparciu o art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (osoby fizyczne, prawne i jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonujące we własnym imieniu działalność gospodarczą oraz wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej), ale także osób prowadzących pozarolniczą działalność, zdefiniowanych na potrzeby ubezpieczeń społecznych w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. Regulacja tego przepisu jest zatem przepisem szczególnym, mającym pierwszeństwo zastosowania w sprawach z ubezpieczeń społecznych.

Wobec tego oraz wobec treści art. 8 ust 6 pkt 4 ustawy systemowej, w związku z art. 18a ust. 2 pkt 1 tej ustawy, w realiach rozpoznawanej sprawy uznać należało, iż możliwość skorzystania przez wnioskodawczynię z preferencyjnych warunków oskładkowania wyłączona została z powodu okoliczności, iż była ona wspólnikiem spółki komandytowej

na mniej niż 60 miesięcy kalendarzowych przed czerwcem 2013 r. – tj. przed podjęciem prowadzenia pozarolniczej działalności, o której mowa w art. 8 ust. 6 ust. 1 ustawy systemowej.

Z uwagi na wyżej przytoczoną treść art. 8 ust 6 pkt 4 ustawy systemowej bez znaczenia dla powyższej oceny pozostaje to, czy odwołująca została wspólnikiem (komplementariuszem) spółki komandytowej (...) w celu rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej w jej ramach, podobnie jak fakt, czy w była w tej spółce komplementariuszem, czy komandytariuszem, oraz czy uregulowania umowne lub faktyczny brak prawnych kwalifikacji w ogóle wyłączały możliwość podejmowania jakichkolwiek działań na rzecz tejże spółki (poza obowiązkiem wniesienia wkładu oraz uprawnieniami kontrolnymi), czy też nie. Zważyć należy, że art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy nie wprowadza żadnej dystynkcji pomiędzy kategoriami wspólników spółek komandytowych. Oznacza to, iż na gruncie tego przepisu osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność są wszyscy wspólnicy spółek komandytowych, przez sam swój status wspólnika takiej spółki, bez względu na to, czy uregulowania umowne przewidywały jakiegokolwiek pole ich rzeczywistej aktywności, czy to organizacyjnej, czy to ekonomicznej, czy jakiegokolwiek innej w ramach takiej struktury. Takie też stanowisko zostało wyrażone jednolicie w orzecznictwie Sądów Apelacyjnych, w tym Sądu Apelacyjnego w Katowicach (por. wyrok z dnia 23 czerwca 2015 r., III AUa 1213/14, Lex nr 1765945), Sądu Apelacyjnego w Warszawie (por. wyrok z dnia 16 czerwca 2014 r., III AUa 858/13, Legalis nr 1091904), jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok SN z dnia 7 grudnia 2012 r., II UK 119/12, Legalis nr 680028 oraz wyrok z dnia 7 grudnia 2012 r., II UK 121/12, OSNAPiUS 2013 nr 23-24, poz. 281, str. 1012, MoPr 2013 nr 4, str. 214).

Podsumowując powyższe, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja organu rentowego była prawidłowa i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił (punkt I).

O kosztach zastępstwa procesowego (punkt II) orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w związku z § 21 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800), mając na uwadze, że wartość przedmiotu sporu, stanowiąca różnicę składek na ubezpieczenia społeczne przypisanych przez organ rentowy w w.w. decyzji, a składkami deklarowanymi przez wnioskodawczynię za sporny okres wynosi łącznie ok. 8.000 zł.